

لزوم توجه دانشمندان به حوزه نور

روشنگر تاریکی‌ها

روزنامه شرق

پنج‌شنبه ۹ بهمن ۱۳۹۳

سال ۲۰۱۵ میلادی، هزارمین سال تالیف نخستین کتاب نورشناختی به نام «المناظر» توسط «ابن‌هیثم»، دوستمین سال مطرح کردن پیش‌نظریه موجی نور توسط «فرنل» و یکصدمین سال ارایه نظریه الکترومغناطیسی نور توسط «ماکسول» است. یونسکو سال ۲۰۱۵، را به‌عنوان سال جهانی نور و فناوری‌های نورپایه اعلام کرده است. این نامگذاری با هدف عمومی‌سازی دانش و کاربردهای نور صورت گرفته است، چراکه فناوری‌های نورپایه حل‌کننده بسیاری از مشکلات علمی فناوری جوامع بشری است. برای مثال اشعه‌ایکس از زمان کشف تا کنون، خدمات زیادی به علم پزشکی ارایه کرده است، از جمله اینکه کشف اشعه‌ایکس، خدمات موثر و قابل توجهی در حوزه درمانی (از دندانپزشکی گرفته تا ارتوپدی) ارایه کرده است. در گذشته بشر ستارگان را هیولا می‌پنداشت، اما با کشف طیف‌های مختلف نور، از جمله پرتو ماورای بنفش، انسان توانست به ماهیت واقعی ستارگان پی‌ببرد و عناصر تشکیل‌دهنده آنها را شناسایی کند. امروزه نور در بسیاری از حوزه‌ها به‌کار می‌رود؛ از جمله در تولید انرژی ارزان و سبز، بسیار دخیل است. نور در حوزه ارتباطات نیز بسیار کاربرد دارد؛ برای مثال بالابودن سرعت اینترنت، به‌دلیل به‌کارگیری نور در این حوزه ارتباطی است، به‌همین دلیل می‌توان گفت امروزه نور در زندگی بشر نقش بسیاری دارد و در نتیجه شناخت نور و کاربردهای بی‌شمار آن در زندگی جوامع بشری، امری ضروری است. با توجه به اینکه استفاده از پتانسیل‌های بالای علم نور، بسیاری از مشکلات جوامع بشری را رفع می‌کند، لازم است دانشمندان و سیاستگذاران، به حوزه نور توجه ویژه‌ای داشته باشند. هدف از نامگذاری سال ۲۰۱۵، به نام سال نور، عمومی‌سازی این علم است، چراکه امروزه نور نقش و اهمیت بسیاری برای جامعه علمی دارد. روشنایی، ساده‌ترین کاربرد نور است، درحالی‌که این علم کاربردهای بسیار وسیع‌تری در حوزه‌هایی چون پزشکی و هنر دارد و باید بیش از قبل به آن اهمیت داد. هم‌اکنون بسیاری از مشکلات بشر را می‌توان با شناخت عمیق علم نور حل کرد و توسعه بخشی از علم نیز به حوزه نور مربوط است. به‌علت دستاوردهای علمی بسیار بشر پس از کشف نور و بررسی و مطالعه کاربردی‌های مختلف این علم در دیگر شاخه‌های علمی، از جمله کاربرد طیف‌های نور بود که سال ۲۰۱۵ را به نام سال نور نامگذاری

کرده‌اند و مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه نیز همزمان با این سال و در راستای آشنایی هرچه بیشتر مردم با اهمیت این علم، به تبیین بهتر این علم در کشور اقدام می‌کند.

علم نور و کشفیات این علم، قدمت ۱۵۰ ساله دارد و وقایع علمی جهان نشان می‌دهد انقلابی در این حوزه توسط دانشمندان بنام به‌وجود آمده است. با توجه به تاریخ علم و به‌ویژه تاریخ کشفیات علمی، درمی‌یابیم بسیاری از کشفیات فیزیک وابسته به نور بوده، به بیان دیگر نور و امواج الکترومغناطیس، تحولی شگرف در فیزیک ایجاد کرده است.